

Kitaabka Daanyeel — Lambar Konton iyo Kow

Palmooni: Muujinta Sayidka Waqtiga iyo Luuqadda ee Daanyeel iyo Muujintii Yooxanaa

Jeff Pippenger
2024-01-15

“Quduuskaas gaar ah ee hadlay” ee ku xusan Daanyeel cutubka siddeedaad, aayadaha saddex iyo tobnaad iyo afar iyo tobnaad, waa Masiixa sida Falmooni. Kitaabka Muujintii, Masiixa waxaa lagu gartaa Alfa iyo Oomeega, taas oo, runno kale oo yaab badan ka sokow, ku tilmaamaysa Masiixa inuu yahay Af-yaqaanka Cajiibka ah; labada kitaab ee Daanyeel iyo Muujintuna si wadajir ah waxay Masiixa u metelaan Sayidka wakhtiga iyo afafka. Waxay ka baxsan tahay awoodda aadanaha in la garto miisaanka iyo qotada waxa ay ka dhigan tahay in Masiixu, isaga oo ah Falmooni (Tiriyaha Siraha), uu sifadaas dabeecaddiisa ku soo bandhigo labada aayadood ee dhidibka dhexe u taaga Adventism-ka; hase yeeshee, siraha uu Tiriyaha Siruhu doorto inuu muujiyo waa mas’uuliyaddeenna inaan aqoonsanno oo difaacno.

Waxyaalaha qarsoon waxaa iska leh Rabbiga Ilaaheenna ah; laakiin waxyaalaha la muujiyey waxaa iska leh innaga iyo carruurteenna weligood, inaynu yeelno erayada sharcigan oo dhan. Sharciga Kunoqoshadiisa 29:29.

Sir la muujiyey oo la muujiyey waxa weeye in Tiriyaha Siraha (Palmoni) uu yahay “qof quduus ah oo hadlay,” oo labada aayadood ee uu isaga qudhiisu isku muujiyo, waxaa lagu gartaa tiirka dhexe ee Adventism-ka. Labadaas aayadood gudahood, Tiriyaha Yaabka leh wuxuu aqoonsanayaa “korodhka aqoonta” oo isaga, isagoo ah Libaaxa qabiilka Yahuudah, uu furfuray sannadkii 1798. Labadaas aayadood gudahood, jawharadihii riyadii Miller, kuwaas oo matala “korodhka aqoonta,” ayaa, iyadoo lagu hago gacanta Palmoni, lagu daabacay labada loox ee Xabaquuq.

Markaasaan maqlay quduus hadlaya; quduus kale ayaa ku yidhi quduuskii hadlaya, Ilaa goormay ahaan doontaa riyadii ku saabsanayd qurbaanka joogtada ah, iyo xadgudubka baabba’a keena, oo quduuska iyo ciidankaba loo dhiibo in lagu tuntay? Oo isna wuxuu igu yidhi, Ilaa laba kun iyo saddex boqol oo maalmood; markaas quduuska waa la daahirin doonaa. Daanyeel 8:13, 14.

Ka dib markii Daanyeel helay araggii nebiyadeed ee ku saabsanaa boqortooyooyinka waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ah, dabadeedna uu maqlay wada-hadalkii samada ee aayadaha saddex iyo tobnaad iyo afar iyo tobnaad, wuxuu doonay inuu fahmo “aragga.”

Oo waxay noqotay, markii aniga, aniga qudhaydu Daanyeel, aan arkay riyada oo aan doondoonaay micnaheeda, bal eeg, waxaa hortayda istaagay wax u eg muuqaal nin. Oo waxaan maqlay cod nin oo ka imanaya inta u dhexaysa qararka Webiga Ulay, kaas oo dhawaaqay oo yidhi, Jibriilow, ninkan riyada fahansii. Daanyeel 8:15, 16.

“Muujintii” uu Daanyeel doonayo inuu garto waa muujinta “chazon”, laakiin muujinta “mareh” ayaa Jibriil lagu amray inuu Daanyeel fahamsiiyo. Xaqiiqad kastaa waxay leedahay saamaynteeda,

oo haddii xaqiiqadan la seego, dhismaha iyo qaab-dhismeedka tuducan asal ahaan way burburaan. Aayadda shan iyo tobnaad, markii Daanyeel doonayo inuu fahmo muujinta “chazon”, “mareh” way qarsoon tahay, hase yeeshee weli waa la metelayaa; waayo “ekaanshaha nin” (Jibriil) erayga Cibraaniga ah ee “mareh” waxaa loo turjumay “ekaansho”. Aayadda shan iyo tobnaad waxaa ku jira labadii eray ee loo turjumay “muujin”. Daanyeel, aayadda shan iyo tobnaad, wuxuu doonayaa inuu fahmo “chazon”, laakiin Palmóoni wuxuu Jibriil ku amrayaa, aayadda lix iyo tobnaad, inuu Daanyeel fahamsiiyo “mareh”. Qaabeynta labadan aayadood waa mid ujeeddo leh, waxayna adkaynaysaa xidhiidhka iyo kala duwanaanshaha u dhexeeya labadan eray.

Waa Palmoni kan amraya Jibriil inuu Daanyeel fahamsiiyo “mareh”-ga, waayo Kan Jibriil amraya waa Kan biyaha dul taagan, Jibriilna codkiisii ayuu maqlay, “cod nin oo u dhexeeya qararka Ulay.” Waa webiga Ulay kan u dhexeeya labada qar, Masiixuna waa Kan biyaha dul taagan ee Qorniinka ku jira. Waxa taas la socota xaqiiqda ah in Masiixu, isagoo ah malaa’igta sare, yahay Kan malaa’igaha amra. Codka u dhexeeya qararka waa codka “quduuskaas gaar ah” ee aayadda saddex iyo tobnaad, waana eraygiisa kan Jibriil ku amraya inuu Daanyeel fahamsiiyo muujintii “mareh.” Cutubka laba iyo tobnaad ee Daanyeel, Masiixu mar kale wuxuu joogaa inta u dhexaysa qararka webiga. Cutubka laba iyo tobnaad wuxuu ku labisan yahay maro wanaagsan, wuxuuna ku dhaartaa Kan weligiis nool.

Laakiin adigu, Daanyeelow, xidh erayadan, oo kitaabka shaabad ku xidh ilaa wakhtiga dhammaadka; qaar badan ayaa hore iyo gadaal u ordi doona, aqoontuna way sii kordhi doontaa. Markaas anigii Daanyeel ahaa waan eegay, oo bal eeg, waxaa taagnaa laba kale, mid webiga dacalkiisa dhinacan ah, kan kalena webiga dacalkiisa dhinacaas ah. Mid baa ku yidhi ninkii dharkii linenka ahaa xidhnaa, oo dul taagnaa biyaha webiga, Ilaa goormay ahaan doontaa dhammaadka waxyaalahan yaabka leh? Oo waxaan maqlay ninkii dharkii linenka ahaa xidhnaa, oo dul taagnaa biyaha webiga, markii uu gacantiisa midig iyo gacantiisa bidixba xagga samada kor u taagay, oo ku dhaartay Kan weligiis nool, in ay ahaan doonto wakhti, wakhtiyo, iyo badh; oo markuu dhammeeyo kala firdhinta xoogga dadka quduuska ah, waxyaalahan oo dhammu way dhammaan doonaan. Daanyeel 12:4–7.

Ninkii “huu xirnaa maro wanaagsan, oo ka sarraysay biyihii webiga,” ayaa “gacantiisii midig iyo gacantiisii bidixba kor ugu taagay xagga samada, oo ku dhaartay Kan weligiis nool,” waana isla Ninkii cutubka siddeedaad amray Jibriil. Muujintii cutubka tobnaad, Masiixuna sidoo kale gacantiisa ayuu kor u taagay oo ku dhaartay Kan weligiis nool, laakiin halkaas wuxuu dul taagan yahay biyaha iyo dhulkaba.

Markaas malaa’igtii aan arkay oo taagan badda dusheeda iyo dhulka dushiisa waxay gacanteeda kor ugu qaaday samada, oo waxay ku dhaaratay kii nool weligiis iyo weligiis, kii abuuray samada iyo waxa ku jira, iyo dhulka iyo waxa ku jira, iyo badda iyo waxa ku jira, in aan wakhti dambe jiri doonin. Muujintii 10:5, 6.

Malaa’igta xoogga badan ee cutubka tobnaad ee Muujintii waa Palmoni, kii kula hadlay Jibriil dhexda labada qar ee webiga kaga jira cutubka siddeedaad, oo tilmaamay goorta ay “dhammaadka” “waxyaalaha yaabka leh” dhici doonaan cutubka laba iyo tobnaad. Muujintii cutubka tobnaad, Isagu waa kan u ciyey sida “libaax,” waayo halkaas waxaa loogu matalay

Libaaxa qabiilka Yahuudah.

Oo mid ah odayaashii ayaa igu yidhi, Ha ooyin; bal eeg, Libaaxa qabiilka Yahuudah, Xididka Daa'uud, ayaa ka adkaaday inuu kitaabka furo oo uu jebiyo toddobada shaabadoo ee ku yaal. Markaasaan eegay, oo bal eeg, carshiga dhexdiisa iyo afarta xayawaan dhexdooda, iyo odayaasha dhexdooda, waxaa taagnaa Wanaag sidii la gowracay, isagoo leh toddoba gees iyo toddoba indhood, kuwaas oo ah toddobada Ruux ee Ilaah oo loo diray dhulka oo dhan. Oo isna waa yimid, oo kitaabkiina wuxuu ka qaaday gacanta midig ee Kii carshiga ku fadhiyey. Muujintii 5:5–7.

Sida Libaaxa qabiilka Yahuudah, Masiixu waa Wanka ka adkaaday inuu furo kitaabkii lagu shaabadeeyey toddoba shaabad. Hadday tahay isaga oo ku dul socda biyaha kitaabka Daanyeel, ama isaga oo hal cag badda saaran tan kalena dhulka saaran Muujintii, mid kasta oo ka mid ah muuqaallada nebiyadeed waxa ay la xidhiidhaan wakhti nebiyadeed. Oo sida Libaaxa qabiilka Yahuudah, Masiixu labadaba wuu shaabadeeyaa oo wuu furaa Eraygiisa. Sida uu u shaabadeeyey kitaabkii Daanyeel, sidaas oo kalena wuxuu u shaabadeeyey toddobadii onkod ee Muujintii cutubka tobnaad.

“Malaa’igtii xoogga badnayd ee Yooxanaa wax baraysay ma ahayn qof ka hooseeya Ciise Masiix. Inuu cagtiisa midig saaray badda, tan bidixdana dhulka engegan, waxay muujinaysaa qaybta uu ka qaadanayo muuqaallada ugu dambeeya ee khilaafka weyn ee lala leeyahay Shayddaanka. Mawqifkani wuxuu tilmaamayaa xooggiisa ugu sarreeya iyo amarkiisa ku saabsan dhulka oo dhan. Khilaafku qarniba qarni wuu sii xoogaystay oo u sii adkaaday, wuuna sidaas ku sii socon doonaa ilaa muuqaalada ugu dambeeya, marka hawlgalka xeeladaysan ee xoogagga gudcurku uu gaadho heerkiisa ugu sarreeya. Shayddaan, isagoo la midoobay niman shar leh, wuxuu khiyaanayn doonaa dunida oo dhan iyo kaniisadaha aan aqbalin jacaylka runta. Laakiin malaa’igta xoogga badani waxay dalbanaysaa in dheg loo dhigo. Waxay ku qaylinaysaa cod weyn. Waa inay kuwa Shayddaan la midoobay si ay runta uga hor yimaadaan u muujisaa xoogga iyo amarka codkeeda.”

“Markii toddobadaas onkod codkoodii ku hadleen dabadeed, amarkii ayaa u yimid Yooxanaa sida uu ugu yimid Daanyeel xagga kitaabka yar: ‘Shaabadeeya waxyaalihii ay toddobada onkod ku hadleen.’ Kuwanu waxay khuseeyaan dhacdooyin mustaqbalka ah oo loo muujin doono sida ay u kala horreeyaan. Daanyeel wuxuu istaagi doonaa saamigiisa dhammaadka maalmaha. Yooxanaa wuxuu arkaa kitaabka yar oo shaabaddu ka furantahay. Markaas waxsii sheegyadii Daanyeel waxay helayaan meeshoodii ku habboonayd farriimaha malaa’igta koowaad, labaad, iyo saddexaad ee dunida la siinayo. Furidda shaabadda kitaabka yaru waxay ahayd farriintii la xiriirtay wakhtiga.”

“Buugga Daanyeel iyo Muujintuba waa hal. Mid waa wax sii sheegid, kan kalena waa muujin; mid waa buug la shaabadeeyey, kan kalena waa buug la furay. Yooxanaa wuxuu maqlay waxyaalaha qarsoon ee onkodyadu ku hadleen, laakiin waxaa lagu amray inuusan qorin.”

“Iftiinkii gaarka ahaa ee Yooxanaa la siiyey, kaas oo lagu muujiyey toddobadii onkod, wuxuu ahaa sawiridii dhacdooyinka dhici lahaa intii lagu jiray farriimaha malaa’igta kowaad iyo tan labaad.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

Masiixa, oo lagu matalay Palmooni, Ninka ku xusan cutubyada siddeedaad iyo laba iyo tobnaad ee biyaha dul saaran, sidoo kale waa malaa'igta xoogga badan ee kitaabka yar gacantiisa ku haysa. Isagu waa Libaaxa qabiilka Yahuudah oo Eraygiisa shaabadeeya oo ka qaada shaabadda, waana kan Gabri'eel amra, waayo Isagu waa Mikaa'iil oo ah malaa'igta sare.

Laakiinse Mikaa'iil oo ah malaa'igta sare, markuu Ibliiska la murmayay oo uu ka doodayay meydki Muuse, kuma uu dhicin inuu eed cay ah ku soo oogo isaga, laakiin wuxuu yidhi, Rabbigu ha ku canaanto. Yuudas 1:9.

Mikaa'iil waa magaca Masiixa, magacanna wuxuu ka dhigan yahay inuu yahay taliyaha malaa'igta oo keliya ma aha, balse sidoo kale uu yahay kan leh awoodda sarakicinta. Magaca Mikaa'iil macnihiisu waa "yaa la mid ah Ilaah". Markii Nebukadnesar uu ku arkay foornada mid u eg Wiilka Ilaah isaga oo la jira saddexdii nin ee mudan, wuxuu arkay Mikaa'iil. Mikaa'iil oo ah malaa'igta sare, sidoo kale waa amiirka dadka Ilaah oo geeskii yaraa ee Roomaankii jaahiliga ahaa isku weyneeyeen inay ka gees noqdaan iskutallaabta dusheeda, taas oo ahayd dhammaystirka Daanyeel cutubka siddeedaad, aayadda kow iyo tobnaad.

Laakiin waxaan ku tusi doonaa waxa ku qoran qorniinka runta ah; oo ma jiro mid ila garab taagan waxyaalahan, Miikaa'iil amiirkiinna mooyaane. Daanyeel 10:21.

Waa Miikaa'eel kan malaa'igta amra, kuwa dhintayna soo nooleeya, oo go'aamiya goorta wakhtiga nimcadu xidhmo.

“Oo wakhtigaas ayaa Miikaa'eel istaagi doonaa, amiirka weyn oo u taagan carruurta dadkaaga; oo waxaa jiri doona wakhti dhib ah oo aan weligiis la arag tan iyo intii quruun jirtay ilaa wakhtigaas; oo wakhtigaas dadkaaga waa la samatabbixin doonaa, mid kasta oo laga helo isagoo ku qoran kitaabka.” Markii wakhtigan dhibaataadu yimaado, dacwad kastaa waa la go'aamiyey; mar dambe ma jiro wakhti tijaabo ah, mar dambena ma jirto naxariis u hadhay kuwa aan toobadkeenin. Shaabadda Ilaaha nool ayaa saaran dadkiisa. Kuwa hadhay ee yar, oo aan awoodin inay isdifaacaan marka ay galaan iska horimaadka dhimashada leh ee ay la leeyihiin xoogagga dhulka oo ay soo safiyeen ciidammada masduulaagga, Ilaah ayay ka dhigtaan gaashaankooda. Amar ayaa ka soo baxay awoodda ugu sarraysa ee dunida in ay caabudaan bahalka oo ay qaataan summaddiisa iyagoo wajahaya silic iyo dhimasho. Ilaah ha caawiyo dadkiisa imminka, waayo maxay markaas ku samayn karaan iska horimaad sidan u cabsi badan la'aantiis gargaarkiisa!” Testimonies, volume 5, 212.

Sirta ugu dambaysa ee Libaaxa qabiilka Yahuudah furo waa Muujintii Ciise Masiix, waxaana ku jirta in Isagu xukumo qorshaha iyo qaab-dhismeedka qayb kasta oo ka mid ah Eraygiisa nebiyadeed. Ninkii hu' lixaad qaba ee dul taagan biyaha, oo gacantiisa kor u qaada oo ku dhaarta Kan weligiis nool, oo u qayliya sida Libaax, taas oo keenta in toddobada onkod ay codadkooda ku hadlaan, waa Isaga kan xira kitaabka Daanyeel oo xira toddobada onkod ee Muujintii. Waa Isaga kan fura kitaabka lagu shaabadeeyey toddoba shaabad, kan leh awoodda sara-kicinta, oo ah Amiirka weyn ee istaaga oo ku dhawaaqa dhammaadka wakhtiga nimcada. Markii Palmoni amray Jibriil inuu Daanyeel fahamsiiyo riyada “mareh”, wuxuu ula jeeday si dhab ah taas.

Isagu ma amrin Jibriil inuu Daanyeel fahamsiiyo muujintii “chazon.” Muujinta “chazon” waa muujinta boqortooyooyinka wax sii sheegidda Kitaabka Quduuska ah ku xusan ee ku jirta Daanyeel cutubka siddeedaad, aayadaha kow ilaa laba iyo tobnaad, waana sidoo kale “muujinta” lagu tilmaamay aayadda saddex iyo tobnaad dhexdeeda, iyada oo ku jirta su’aal ku saabsan muddada. “Ilaa goormee bay ahaan doontaa muujintu?” Muujinta “chazon” waxay ku saabsan tahay qurbaanka joogtada ah (heathenism) iyo xadgudubka (papalism) ee wax baabbi’iya, kuwaas oo ku tuntay meesha quduuska ah iyo ciidanka.

Markaasaan maqlay quduus keliya oo hadlaya; quduus kale ayaa ku yidhi quduuskaas hadlayay, Ilaa goormay ahaan doontaa riyadu tan ku saabsan allabariga joogtada ah iyo xadgudubka baabba’a, oo quduuska iyo ciidankaba loogu dhiibo in lagu tunto cagaha hoostooda? Daanyeel 8:13.

Masiix, isaga oo ah Palmoni (Kan Yaabka leh ee Tiriya), waxaa la weyddiiyaa, “ilaa goorma” bay ahaan doontaa aragtida “chazon”, oo isna wuxuu ku jawaabaa, “ilaa laba kun iyo saddex boqol oo maalmood; dabadeedna meesha quduuska ah waa la nadiifin doonaa.” Markaasaa Daanyeel wuxuu damcaa inuu fahmo aragtida “chazon” oo ku saabsan “allabariga joogtada ah, iyo xadgudubka baabba’a keena, si meesha quduuska ah iyo ciidankaba loogu dhiibo in cagaha lagu tunto.” Laakiin Jibriil waxaa lagu amraa inuu Daanyeel fahamsiiyo aragtida “mareh”. Xaqiiq kastaa waxay leedahay miisaankeeda Erayga Ilaah. Aragtida “mareh” waa aragtida fiidkii iyo subaxyada ee lagu aqoonsaday aayadda lix iyo labaatanaad.

Oo araggii fiidkii iyo subaxdii ee lagu sheegay waa run; haddaba aragga xidh, waayo, wuxuu ahaan doonaa maalmo badan aawadood. Daniel 8:26.

Ereyga “vision” laba jeer ayaa lagu sheegay aayadda. Tixraaca kowaad waa riyada “mareh,” kan labaadna waa riyada “chazon.” Riyada “mareh” waa riyada ku saabsan “fiidkii iyo arooradii.” Erayga Cibraaniga ah ee “fiidkii iyo arooradii” waxaa badanaa laga helaa Kitaabka Quduuska ah, mar walbana waxaa loo tarjumaa “fiidkii iyo arooradii,” sida ay ku tahay aayadda lix iyo labaatanaad. Meesha keliya ee Kitaabka Quduuska ah ee si ka duwan “fiidkii iyo arooradii” loogu tarjumay, waa aayadda afar iyo tobnaad, halkaas oo si fudud loogu tarjumay “maalmo.” Cibraaniga dhabta ah ee aayadda afar iyo tobnaad wuxuu u qormi lahaa sidan: “Ilaa laba kun iyo saddex boqol oo fiidkii iyo arooradii.”

Aayadda ah tiirka dhexe u ah Adventism-ka, waa aayadda keliya ee ku jirta Erayga Ilaah halka “fiid iyo subaxyo” si fudud loogu muujiyey “maalmo.” Xaqiiq kastaa waxay leedahay miisaankeedii, oo haddii aan wax kale jirin, way caddahay in Palmoni si ula kac ah u adkaynayey aayadda. Wuxuu sidaas ku sameeyey isagoo maskaxda kuwa turjumay Kitaabka King James ku hagaya inay weedha u qoraan si ka duwan sida had iyo jeer loogu qoro Eraygiisa. Qodobka laga soo saari karo xaqiiqadan ayaa ah in markii Gabri’el loo sheego inuu Daanyeel fahamsiiyo riyada “mareh,” loo sheegayo inuu Daanyeel fahamsiiyo riyada muuqashada 1844, ee aanay ahayn riyada “chazon” ee ku saabsan ku tunbidda meesha quduuska ah iyo ciidanka.

Aragtida “fiidkii iyo subaxyadii” waxay ku saabsan tahay muuqaal dhacay markii nadiifinta meesha quduuska ah ay bilaabatay Oktoobar 22, 1844. Aragtida muuqaalka Oktoobar 22, 1844,

kuma saabsana ku tuntidda meesha quduuska ah, balse waxay ku saabsan tahay nadiifinta meesha quduuska ah. Ma jiray muuqaal nebiyadeed taariikhdaas?

“Imaatinka Masiixa oo ah wadaadkeenna sare ee gala meesha ugu quduusan, si loo nadiifiyo meesha quduuska ah, sida lagu muujiyey Daanyeel 8:14; imaanshaha Wiilka Aadanaha oo u imanaya Kan Waayeellada ah, sida lagu soo bandhigay Daanyeel 7:13; iyo imaanshaha Rabbiga ee macbudkiisa, sida uu Malakii u sii sheegay, dhammaantood waa sharraxaado ka hadlaya isla dhacdaas; tanina sidoo kale waxaa lagu metelay imaanshaha arooska ee meherka, sida uu Masiixu ugu tilmaamay masaalka tobanka hablood ee Matayos 25.”
Khilaafkii Weynaa, 426.

Jibriil waxaa lagu amray inuu Daanyeel fahamsiiyo muuqashadii nebinnimada ee Masiixa ee macbudkiisa ku jirtay 22-ka Oktoobar, 1844. Sababtaas aawadeed, Jibriil wuxuu Daanyeel siiyey markhaati labaad oo ku saabsan taariikhda 22-ka Oktoobar, 1844, waayo Jibriil ayaa hoggaamiyey qoraa kasta oo Kitaabka Quduuska ah oo diiwaangeliyey nooc ka mid ah mabda’ a kitaabiga ah ee aqoonsanaya in runta lagu adkeeyo markhaatifurka laba. Haddii Jibriil uu ahaa inuu Daanyeel fahamsiiyo 22-ka Oktoobar, 1844, wuxuu u baahnaa lahaa markhaati labaad si loo adkeeyo “aragtida muuqashada.”

Jibriil wuxuu hawshiisa ku bilaabaa isagoo marka hore ka jawaabaya rabitaankii Daanyeel ee ahaa inuu fahmo aragtida “chazon”, wuxuuna sidaas ku sameeyaa isagoo caddeynaya in aragtida “chazon” ay tahay aragtida ku dhammaanaysa “wakhtiga dhammaadka” ee 1798.

Oo waxaan maqlay cod nin oo ka yeedhaya inta u dhexaysa qararka Ulay, oo dhawaaqay, oo yidhi, Jibriilow, ninkan aragtida fahamsii. Markaasuu ii soo dhowaaday meeshii aan taagnaa; oo markuu yimid, waan cabsaday, oo wejigayga ayaan ku dhacay; laakiinse wuxuu igu yidhi, Garo, wiilka Aadanahow; waayo, wakhtiga dhammaadka ayaa aragtidu ku saabsan tahay.
Daanyeel 8:16, 17.

“Muujiintii” ku xusan aayaddii hore, taas oo ah “wakhtiga dhammaadka,” waa muujinta “chazon”; “wakhtiga dhammaadka” ee kitaabka Daanyeelna waa 1798. Tani waa “muujintii” uu Daanyeel doonayay inuu fahmo, laakiin ma ahayn “muujintii” Gabri’el lagu amray inuu Daanyeel fahamsiiyo. Waayo, arrintaas Gabri’el wuxuu bixin doonaa markhaati labaad.

Sidaas buu ugu soo dhowaaday meeshii aan taagnaa; oo markuu yimid, waan cabsaday, oo wejigaygaan u dhacay; laakiinse wuxuu igu yidhi, Garoow, wiilka Aadanow, waayo, aragtidu waxay ahaan doontaa wakhtiga dhammaadka. Haddaba intuu ila hadlayay, waxaan ku dhacay hurdo qoto dheer anigoo wejigaygu dhulka u jeedo; laakiinse isagu wuu i taabtay, oo si qumman buu ii taagay. Oo wuxuu yidhi, Bal eeg, waxaan ku ogeysiin doonaa waxa ahaan doona dhammaadka dambe ee cadhada; waayo, dhammaadku wuxuu ahaan doonaa wakhtiga la amray. Daanyeel 8:17–19.

Jibriil wuxuu guda galayaa waajibbaadkiisii loo igmaday isaga oo Daanyeel ku wargelinaya inuu “bal eeg,” taas oo Daanyeel lagu ogeysiinayo inuu tixgeliyo xaqiiqada xigta. Xaqiiqada xigtaa waa in “cadhadii dambaysay,” ee labada “toddoba goor” ee Laawiyyintii lix iyo labataan, ay ku dhammaanayso 1844. “Cadhadii dambaysay” si toos ah ayaa loogu aqoonsaday wax sii sheegid

waqtiyeed, waayo waxay leedahay “wakhti la qoondeeyey” oo ay “ku dhammaanayso.” “Cadhadu” waa inay ka dhigan tahay muddo waqti ah, waayo waxay leedahay “wakhti la qoondeeyey” oo dhammaadkeeda ah. Haddii “cadhadu” ay ahaan lahayd si fudud hal dhibic oo waqti ah, ma ay lahaan lahayn dhammaad; waxay keliya ahaan lahayd dhibicdii ay dhacday.

“Cadhada” waxay lahayd meel ay ku dhammaato oo la calaamadeeyey, sidaas darteedna waxay ka dhigan tahay dhammaadka wakhti go’an. Wakhtigaas waxaa lagu matalay “cadhadii u dambaysay.” Haddii ay jirto mid u dambaysa, markaas waa inay jirtaa mid hore. “Cadhadii hore” waxaa lagu aqoonsaday Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad, halkaasna iyaduna waa wakhti go’an, waayo baabannimadu waxay ahaan lahayd mid “fiiil samaysa oo barwaaqowda” ilaa dhammaadka “cadhada”.

Oo qaar ka mid ah kuwa waxgarashada leh way dhici doonaan, si loo tijaabiyo, oo loo nadiifiyo, oo loo caddaysto, ilaa wakhtiga ugu dambaysta; maxaa yeelay weli waxaa loo qoondeeyey wakhti go’an. Oo boqorkuna wuxuu yeeli doonaa siduu doono; oo isagaa is-weyneyn doona, oo ka sarraysiin doona naftiisa ilaah kasta, oo waxyaalo yaab leh buu kaga hadli doonaa Ilaaha ilaahyada ka gees ah, wuuna liibaani doonaa ilaa xanaaqaasu ka dhammaado; waayo wixii la go’aamiyey waa la samayn doonaa. Daanyeel 11:35, 36.

Labadan aayadood, boqorka sameeya sida uu doono oo isa sarraysiisa ayaa ah mawduuca. Aayadda soddon iyo lixaad waa aayadda uu Bawlos si ujeedo ahaan u soo gaabiyey, markuu tilmaamayo “ninka dembiga” oo fadhiya macbudka Ilaah isaga oo isu muujinaya inuu Ilaah yahay. Cadaadintii qarniyadii mugdiga ahayd laga soo bilaabo sannadkii 538 ilaa 1798 waxaa lagu tilmaamay aayadda soddon iyo shanaad, oo waxay sii socotaa ilaa “wakhtiga dhammaadka” oo ahaa 1798, kaas oo ahaa “wakhtigii la doortay.” Markaas aayadda soddon iyo lixaad waxay tilmaamaysaa in baabtiisnimada Roomaanku “barwaaqoobi doonto” “ilaa cadhadu ka dhammaato.” Aayaddu waxay tilmaamaysaa in baabtiisnimada Roomaanku barwaaqoobtay ilaa 1798, markaas oo “cadhadii” ugu horraysay ay “dhammaatay.” Erayga nebiyadeed ee Ilaah ayaa “go’aamiyey” in baabtiisnimada Roomaanku sii jiri doonto kun iyo laba boqol iyo lixdan sannadood, ilaa 1798, kaas oo ahaa “wakhtiga dhammaadka.”

“Cadhadii” ugu horraysay waxay dhammaatay sannadkii 1798, “cadhadii ugu dambaysayna” waxay dhammaatay sannadkii 1844. Labada cadhoba waxaa loo muujiyey inay yihiin waqtiyo leh dhammaadyo cayiman, sidaas awgeedna labadaba waxaa lagu gartaa inay yihiin waxsii sheegyo wakhtiyeed. Jibriil waxaa Palmoon ku amray inuu Daanyeel fahamsiiyo riyada muuqaalka ah (“mareh”) ee “fiidka iyo subaxyada” (maalmaha) oo tilmaamay Oktoobar 22, 1844, wuuna sidaas yeelay isagoo taariikhdaas u keenay markhaati labaad.

Aragtida “chazon” ee aayadda saddex iyo tobnaad, oo Daanyeel uu jeclaa inuu fahmo, waxay ahayd aragtidiisii ka saabsnayd wax lagu tumanayay oo dhammaatay “wakhtiga ugu dambaysta” sannadkii 1798. Aragtida “mareh” ee aayadda afar iyo tobnaadna, waxay ku dhammaatay muuqashadii Masiixa ee Quduuska ugu Quduusan Oktoobar 22, 1844, iyadoo la oofinayo wax sii sheegidda wakhtiga ee laba kun iyo saddex boqol oo sannadood, iyo weliba oofinta wax sii sheegidda wakhtiga ee laba kun iyo shan boqol iyo labaatannan sannadood. Labadaas wax sii

sheegidood ee wakhtiga ahba waxaa lagu metelay looxyada quduuska ah ee Xabaquuq, kuwaas oo Sister White ay sheegtay in gacanta Rabbigu hagaysay, ayna habboonayn in wax laga beddelo.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“Waxa inala gudboon casharro badan inaan baranno, iyo kuwo badan, oo badan inaan ka tagno. Ilaah iyo jannada oo keliya ayaa aan khaldami karin. Kuwii u malaynaya in aanay marnaba ku khasbanaan doonin inay ka tanaasulaan aragti ay qaddariyaan, oo aanay weligood u baahnaan doonin inay fikrad beddelaan, way niyad jabi doonaan. Inta aynu ku dheggannahay fikradaha iyo ra’yiyadeenna annaga oo adkaysi go’an leh, ma heli karno midnimadii uu Masiixu u duceeyey.” Review and Herald, July 26, 1892.